

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4068/2021
26.08.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марјан Гагић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиле која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 108/21 од 17.03.2021. године, у седници већа која је одржана дана 26.08.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 108/21 од 17.03.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П2 117/20 од 11.01.2021. године, ставом првим изреке, одређено је да тужилца самостално врши родитељско право над заједничким малолетним дететом ВВ, рођеном ... године у ..., а одбијен тужбени захтев у делу којим је тужилца тражила да може без сагласности другог родитеља да изврши промену пребивалишта, упис у школу, издавање личних докумената, пасоша и да путује у иностранство са малолетним дететом, и одређено место становања и пребивалишта малолетне ВВ на адреси мајке и законске заступнице у ..., улица ... број ... . Ставом другим изреке, обавезан је тужени да као отац на име свог доприноса за издржавање малолетне ћерке плаћа месечно износе означене у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, уређен је лични контакт између туженог, као оца и малолетне ВВ на начин ближе одређен у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име накнаде трошкова парничних трошкова исплати износ од 12.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправке пресуде под претњом принудног извршења. Ставом петим изреке, тужилца је ослобођена од плаћања судских такси у овом спору.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 108/21 од 17.03.2021. године одбијена је жалба тужиле и пресуда Основног суда у Старој Пазови П2 117/20 од 11.01.2021. године у одбијајућем делу потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиле није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у ванбрачној заједници парничних странака рођена је ... године малолетна ВВ. Заједница живота странака прекинута је у јануару 2020. године, када се тужила са малолетном ћерком иселила из породичне куће туженог и преселила у кућу својих родитеља у ..., где и сада живи у домаћинству са оцем, мајком и братом. Тужила је у односу са дететом посвећена и брижна, а у односу на родитељске капацитете туженог испољава позитиван став, не оспорава контакте детета са оцем и разуме важност реализовања њихових виђања. У актуелној породичној ситуацији потребе малолетног детета су у потпуности задовољене, тужени је сагласан да се о малолетној ВВ самостално стара тужила и мотивисан је да са ћерком континуирано одржава односе. Тужени има пребивалиште на адреси у ... на којој се налази кућа његових родитеља, код којих долази викендом, а другим данима борави у .. где живи у закупљеном стану. У кући родитеља постоји соба која је намењена за малолетну ВВ када борави код оца. Тужбени захтев за промену пребивалишта малолетне ВВ, упис у школу, издавање личних докумената, пасоша и путовања у иностранство без сагласности туженог, тужила је засновала на могућем будућем противљењу туженог када је реч о његовој сагласности за промену пребивалишта детета, упис у одређену школу или прибављање путне исправе за дете и путовање ван граница РС.

На основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да тужбени захтев којим тужила тражи да може без сагласности туженог, као другог родитеља, да изврши промену пребивалишта, упис у школу, издавање личних докумената, пасоша и да путује у иностранство са малолетним дететом, по својој природи и садржини представља тужбени захтев за делимично лишење родитељског права.

Одредбом члана 82. став 1. Породичног закона прописано је да родитељ који несавесно врши прва и дужности из садржине родитељског права може бити делимично лишен родитељског права.

Према члану 78. став 3. истог закона, родитељ који не врши родитељско право има право и дужност да издржава дете, да са дететом одржава личне односе и да о питањима која битно утичу на живот детета одлучује заједнички и споразумно са родитељем који врши родитељско право. Сходно 4. ставу истог члана, питањима која битно утичу на живот детета, у смислу тог закона, сматрају се нарочито: образовање детета, предузимање већих медицинских захвата над дететом, промена пребивалишта детета и располагање имовином детета велике вредности. Оваквом формулацијом

члана 78. став 4. Породичног закона, листа питања која битно утичу на живот детета није закључена, већ се исто дефинише посебно у сваком конкретном случају.

И по налажењу Врховног касационог суда, тужила у поступку није изнела тврдње о несавесном поступању туженог при вршењу родитељских права и дужности, већ је захтев засновала на могућем будућем противљењу туженог када је реч о његовој сагласности за промену пребивалишта детета и упис у одређену школу, из чега произилази да не постоје околности које указују и оправдавају делимично лишење родитељског права туженог у погледу одлуке о постављеном тужбеном захтеву.

Такође, правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев за делимично лишење родитељског права због недавања сагласности туженој за подношење захтева за издавање путне исправе и за путовање у иностранство са малолетим дететом, без сагласности туженог.

Одредбом члана 29. став 1. Закона о путним исправама, прописано је да за малолетно лице захтев за издавање путне исправе подноси родитељ уз писмену сагласност другог родитеља, односно други законски заступник или старатељ. Према ставу 2. исте одредбе, изузетно путна исправа ће се издати малолетном детету без сагласности из става 1. овог члана и у случају ако је једном од родитеља одлуком суда додељено старатељство над малолетним лицем. Правоснажном пресудом Основног суда у Старој Пазови П2 117/20 од 11.01. 2021. године, донетој у овој парници, а којом је тужила одређена да самостално врши родитељско право над малолетним дететом, тужила може да поднесе захтев за издавање путне исправе без сагласности туженог, сходно члану 29. став 2. тачка 2. Закона о путним исправама. Због тога се одбијање (непотребне) сагласности туженог за издавање путне исправе заједничком малолетном детету не може сматрати несавесним вршењем права и дужности из садржине родитељског права и разлогом да се тужилац делимично лиши родитељског права.

Одредбом члана 54. Закона о граничној контроли („Службени гласник РС“, број 24/2018) прописано је да приликом граничне провере малолетних лица, полицијски службеник посебну пажњу обраћа да ли малолетно дете путује само или у пратњи другог лица. Ставом 2. истог члана, прописано је да за прелазак државне границе малолетно лице, држављанин Р. Србије до навршене 16 године живота, када путује само или у пратњи другог лица које му није родитељ или законски заступник, мора поседовати оверену сагласност оба родитеља ако заједнички врше родитељско право или законског заступника. Према томе, уколико малолетно лице путује са родитељем или законским заступником мора поседовати оверену сагласност оба родитеља у случају када заједнички врше родитељско право, а у конкретном случају, првоснажном пресудом тужила је одређена да самостално врши родитељско право, због чега се одбијање непотребне сагласности за путовање у иностранство заједничког малолетног детета само са тужиљом не може сматрати несавесним вршењем права и дужности из садржине родитељског права на страни туженог.

Са изнетих разлога је неосновано позивање тужиле у ревизији о погрешној примени материјалног права.

Сходно изложеном, на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић